

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ Н. І. Василькова

29 серпня 2018 р.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 «Середня освіта»

014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

освітня програма Українська мова і література,

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035 «Філологія»

035.01 українська мова та література

освітня програма Українська мова та література

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Родіонова Інна Григорівна, доцент кафедри української мови і літератури, кандидат філологічних наук, доцент.

Програму схвалено на засіданні кафедри української мови і літератури
Протокол від «29» серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри української мови і літератури _____
(Філатова О. С.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією філологічного факультету

Протокол від «29» серпня 2018 року № 1
Голова навчально-методичної комісії _____ (Мхитарян О. Д.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від «29» серпня 2018 року № 12
Голова навчально-методичної комісії університету _____ (Василькова Н. І.)

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Історія української літератури» складена Родіоною І.Г. відповідно до освітньо-професійної програми підготовки студентів ступеня бакалавр спеціальності 014 Середня освіта, предметна спеціалізація 014.01 (Українська мова і література) та спеціальності 035 Філологія, предметна спеціалізація 035.01 Філологія (Українська мова та література).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є розвиток української літератури першої половини XIX ст., освоєння нової тематики, жанрів та стилів.

Міждисциплінарні зв'язки: зв'язок із світовим літературним процесом відповідного періоду, теорією літератури, образотворчим мистецтвом та історією.

1. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Історія української літератури» є засвоєння студентами поняття «українська література» в її географічних та часових межах, ознайомлення студентів з основними тенденціями українського літературного процесу першої половини XIX століття, дати систематизовані знання з історії української літератури, опанувати найважливішим історико-літературним і фактологічним матеріалом щодо українського критичного реалізму та романтизму в цілому і біографій класиків зокрема.

1.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є поглибити знання студентів про основні етапи розвитку української літератури, ознайомити з найважливішими фактами літературного процесу означеного періоду; розкрити суспільно-історичні умови розвитку літератури на західноукраїнських землях; з'ясувати роль «Руської трійці» у національно-духовному відродженні; поглибити знання студентів про життєвий і творчий шлях чільних представників означеного періоду; розкрити культурні й політичні чинники, що спонукали митців до написання творів різних періодів; засобами художнього слова сприяти формуванню у студентів високих гуманістичних ідеалів, національної самосвідомості, розвивати творче мислення.

1.3. Розуміння місця літературознавства у системі сучасної гуманітарної освіти, знання основ літературознавства для аналізу літературних явищ і процесів в українській та зарубіжній літературі; вміння використовувати професійно профільовані знання для аналізу і інтерпретації художнього, наукового тексту; здатність до пошуку, оцінювання, інтерпретації та синтезу наукової інформації, отриманої з різних джерел: спеціалізованої літератури, ЗМІ, перспективного педагогічного досвіду тощо; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

1.4. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

- здатність до навчання;
- здатність працювати самостійно, готовність удосконалювати й розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень;
- здатність до аналізу і синтезу;
- цінування та повага різноманітності й мультикультурності;
- здатність застосування на практиці.

II. Фахові:

- знання термінологічного апарату навчальної дисципліни;
- знання основних етапів розвитку української літератури, стильових тенденцій літературної доби;
- володіння навичками аналізу літературних творів у єдності змісту та форми;
- уміння розкривати характерні особливості індивідуального стилю митця;
- знання закономірностей пошуків засобів художньої виразності, естетичних орієнтирів доби;

- уміння встановлювати співвідношення загальних явищ літературного процесу зі специфікою окремих видів та жанрів;
- здатність виявляти риси взаємовпливу в українському та світовому літературно-мистецькому процесі;
- уміння критично оцінювати набутий досвід із позицій сучасних досягнень методичної науки;
- здатність удосконалювати уявлення про оригінальну художню творчість та протилежні їй вияви, встановлювати характерні ознаки запозичення, наслідування і моделі власного шляху письменників;
- уміння застосовувати набуті під час вивчення навчальної дисципліни знання, вміння і навички у практиці шкільного викладання літератури;
- уміння аналізувати художні твори української літератури з погляду їх естетичної вартості, суспільного значення.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Кредит 1. Український романтизм 20-40-х рр. XIX століття.

Тема 1. Етапи розвитку романтизму в Україні та його стильові течії. Соціально-історичні передумови виникнення романтизму. Романтична поезія, її найпоширеніші жанри й мотиви (Л.Боровиковський, А. Метлинський, Є. Гребінка, В. Забіла, М. Петренко). Пісенна лірика поетів-романтиків (С.Писаревського, О.Шпигоцького, О.Афанасьєва-Чужбинського, О.Корсуна).

Тема 2. М. Костомаров – історик, поет, драматург, прозаїк, фольклорист, літературний критик. Загальний огляд історичної драматургії та прози М.Костомарова.

Кредит 2. Галицьке літературне відродження.

Тема 1. Культурно-мистецьке відродження на західноукраїнських землях. Діяльність «Руської трійці». Основні ідеали альманаху «Русалка Дністровая» та естетична концепція гуртка «Руська трійця». Три тематичні цикли в поезії М. Шашкевича: громадянська, історична, інтимна.

Трактування проблеми вождя і народу в баладі І.Вагилевича «Мадей» та нещасливого кохання в романтичній баладі-казці «Жулин і Калина».

Притчево-алегоричні вірші Я. Головацького; розкриття патріотичних почуттів ліричного героя у поезії.

Кредит 3. Українські школи в польській та російських літературах.

Тема 1. Історія і культура України крізь призму імперських дискурсів (російського та польського). Українська школа в російській літературі (Василь Наріжний, Василь Капніст, Орест Сомов, Олексій Петровський).

Українські теми в польській літературі (Антоній Мальчевський, Богдан Залеський, Северин Гоцинський, Юліуш Словацький, Міхал Грабовський та Міхал Чайковський).

Два світи М.Гоголя. Проблема Гоголя в українському літературознавстві. Романтичний характер, яскравий національний колорит збірки “Вечера на хуторі близ Диканьки”. Змалювання героїчної історії України та її національних характерів у повісті “Тарас Бульба”. Проза М.Гоголя як фактор формування нової української літератури. Характер оповіді (нарації) та тип оповідача (наратора) у творах Гоголя, його вплив на розвиток української прози.

Кредит 4. Шевченківський період в новій українській літературі.

Тема 1. Т. Шевченко як поет-романтик. Перший період творчості (1837-1843). Основні мотиви ранньої творчості: роль поета в житті народу, пошуки іманентної сутності таланту; рання історична міфологізація як вираження національної туги за героїчним минулим; трагічна доля жінки-покритки, романтичні балади фольклорного походження.

Тема 2. Творчість Т.Шевченка періоду «трьох літ» (1843-1845). Київські романтики та Кирило-Мефодіївське братство. Історія створення збірки «Три літа». Сатиричні поеми «Сон», «Кавказ», «Послання...» та ін. і сучасна поетові суспільно-політична дійсність.

«Невольничча муза» Т.Шевченка (1847-1857): розмаїття змісту і форми лірики циклу «В казематі», поглиблений психологізм поезій. Творчість останніх років життя (1857-1861). Творча постать Т.Шевченка у загальноєвропейському контексті. Багатогранність творчої діяльності митця.

Кредит 5. Прозаїки «Основи».

Тема 1. Пантелеймон Куліш: біографічна канва й науково-публіцистична діяльність. Жіноча проза (Марко Вовчок, Ганна Барвінок).

Тема 2. О.Стороженко як письменник «національно-історичної школи». Романтичні й реалістичні тенденції в творчості Юрія Федьковича.

3. Рекомендована література

Базова

1. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини XIX століття: Підручник / За ред. О.А.Галича. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 392 с.
2. Історія української літератури XIX ст.: У 2 кн. Кн. 1: Підручник / За ред. акад. М.Г.Жулинського. К.: Либідь, 2005. 656 с.
3. Історія української літератури XIX ст.: У 3 кн. Кн.2. Поезія / За ред. М.Бондар. К., 1996. 429 с.
4. Історія української літератури XIX ст.: У 3-х кн. Кн. 1: Навч. посібник / За ред. М.Т.Яценка. К.: Либідь, 1995. 368 с.
5. Історія української літератури (Перші 10-річчя XIX століття): Підручник / П.П.Хропко, О.Д.Гнідан, П.І.Орлик. та ін. К., 1992. 512 с.
6. Українська література в системі літератур Європи і Америки (XIX – XX ст.). К., 1997. 264 с.
7. Українська література у портретах і довідках. Давня література – література XIX ст. / Ред. кол. С.П.Денисюк та ін. К.: Либідь, 2000. 358 с.

Допоміжна

1. Агеева В. Жіночий простір. Феміністичний дискурс українського модернізму. К.: Факт, 2003. С.17-44.
2. Агеева В. Чоловічий псевдонім і жіноча незалежність / Три долі: Марко Вовчок в українській, російській та французькій літературі. К.: Факт, 2002. С.103-113.
3. Барабаш Ю. Тарас Шевченко: імператив України. К., 2004.
4. Багрій Р. Подорож сера Вальтера Скотта в Україну. К., 1993.
5. Бойко Ю. Творчість Тараса Шевченка на тлі західноєвропейської літератури. Вибрані праці. К., 1992.
6. Бондар М. Діалог з історичним часом: формування нової української літератури // Київська старовина. 1999. №5.
7. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. К., 2003. 632 с.
8. Грабович Г. Шевченко, якого не знаємо. К.: Критика, 2000. 319 с.
9. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX ст.). Тернопіль, 1999. 223 с.
10. Гуляк Б. Становлення українського історичного роману. К., 1997.
11. Денисюк І. Розвиток малої української прози кін. XIX – поч. XX ст. К., 1999.
12. Єременко О. Українська балада XIX ст.: Історія жанру. Суми, 2004.
13. Єфремов С. Історія українського письменства. К., 1995.
14. Жулинський М. Слово і доля: Навчальний посібник. К., 2002. 640 с.
15. Забужко О. Шевченків міф України: Спроба філософського аналізу. К., 1997. 143 с.
16. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. К., 1993.
17. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: У 2 т. Т. 2. К., 1990. 598 с.
18. Камінчук О. Поетика української романтичної лірики: Проблеми просторової організації поетичного тексту. К., 1998.

19. Кебузинська К. Українська Жанна Д'Арк. Адаптація "Марусі" П.-Ж.Етцелем // Гендерна перспектива. К.: Факт, 2004. С.107-124.
20. Коцюбинська М. Етюди про поезику Шевченка. К., 1990.
21. Клочек Г. Поезія Т.Шевченка: сучасна інтерпретація. К., 1998.
22. Лімборський І. Оссіанізм в українській літературі // Всесвіт. 1999. №5-6. С. 141-146.
23. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І.Ковалів]. Т. 2. К.: Академія, 2007. 624 с.
24. Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. К.: Академія, 1997. 752 с.
25. Маланюк Є. Книга спостережень. К., 1995. С. 11-34.
26. Мороз З. Від шкільної драми до комедії: Дослідження. П'єси. К., 2004. 302 с.
27. Наливайко Д. Типологія українського романтизму на європейському тлі / Українська література в системі літератур Європи і Америки (19-20 ст.). К., 1997.
28. Нахлік Є. Пантелеймон Куліш і "Руська трійця": До проблеми ідеологічних шукань серед української інтелігенції ХІХ століття. Львів, 1994.
29. Нахлік Є Українська романтична проза 20-60-х років ХІХ ст. К., 1988.
30. Огієнко І. Тарас Шевченко. К., 2002.
31. Пахаренко В. Незбагнений апостол. Черкаси, 1999.
32. Попович М. Нарис історії української культури України. К., 2001. 727 с.
33. Плющ Л. Екзод Тараса Шевченка: Навколо "Москалевої криниці": Дванадцять статтів / Передм. Ю.Шевельова. К., 2001. 384 с.
34. Романтизм: між Україною та Польщею. К., 2003.
35. Сарбей В. Україна крізь віки: У 15-ти т. Національне відродження України. К., 1999. Т.9. 335 с.
36. Сверстюк Є. На святі надій: Вибране. К., 1999. 784 с.
37. Стронецький О. Гоголь. Дослідження стилю, філософії, методів та розвитку персонажів. К., 1994.
38. Смілянська В. "Святим огненним словом..." Тарас Шевченко. Поетика. К.: Наукова думка, 1990.
39. Соловей Е. Українська філософська лірика. К., 1989.
40. Українська література в системі літератур Європи і Америки (ХІХ – ХХ ст.). К., 1997. 264 с.
41. Українська література у портретах і довідках. Давня література – література ХІХ ст. / Ред. кол. С.П.Денисюк та ін. К.: Либідь, 2000. 358 с.
42. Українські поети-романтики: Поетичні твори / упор. М.Л. Гончарук, вступ ст. М.Т.Яценка. К., 1987.
43. Чижевський Д. Історія української літератури: від початків до доби реалізму. К., 2002.
44. Хропко П. О.Стороженко і його літературна спадщина / Стороженко О. Марко Проклятий. Повість. Оповідання. К., 1989. С.5-20.
45. Чижевський Д. Історія української літератури. К.: Академія, 2002. 567 с.
46. Яценко М. Гердеризм і українська літературно-теоретична думка доби романтизму /Українська література в системі літератур Європи і Америки (ХІХ–ХХ). К., 1997.
47. Яценко М. Українська романтична поезія 20-60-х років ХІХ ст. / Українські поети-романтики. Поетичні твори. К., 1987.

4.Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

5.Засоби діагностики успішності навчання: поточний контроль, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, підготовка рефератів, повідомлень, виконання КР.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної роботи

_____ Н. І. Василькова

5 вересня 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 «Середня освіта»

014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

освітня програма Українська мова і література,

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035 «Філологія»

035.01 українська мова та література

освітня програма Українська мова та література

2018 – 2019 навчальний рік

Робоча програма навчальної нормативної дисципліни «Історія української літератури» для студентів галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка спеціальності 014 «Середня освіта» 014.01 Середня освіта (Українська мова і література); галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 «Філологія» 035.01 українська мова та література.

Розробник: Родіонова Інна Григорівна, доцент кафедри української мови і літератури, кандидат філологічних наук, доцент _____ (Родіонова І. Г.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови і літератури

Протокол № 01 від «29» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри _____ (Філатова О. С.)

«29» серпня 2018 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-кваліфікаційний рівень (ступінь)	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>

Кількість кредитів – 5	Галузі знань 01 Освіта 03 Гуманітарні науки	Нормативна	
	Спеціальність 014 Середня освіта 035 Філологія		
Індивідуальне науково-дослідне завдання (мультимедіапрезентація, есе)	014.01 Середня освіта (Українська мова і література). 035.01 Філологія Українська мова та література	Рік підготовки:	
		1-й	
Загальна кількість годин: 150 год.		Семестр	
			2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5	Ступінь бакалавра	Лекції	
			16 год.
		Практичні, семінарські	
			34 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
	100 год.		
		Вид контролю: залік	

Примітка. Мова навчання – українська. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 150 год.: 50 год. – аудиторні заняття, 100 год. – самостійна робота (33% ~ 67%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета курсу: засвоєння студентами поняття «українська література» в її географічних та часових межах, ознайомлення студентів з основними тенденціями українського літературного процесу першої половини XIX століття, дати систематизовані знання з історії української літератури, опанувати найважливішим історико-літературним і фактологічним матеріалом щодо українського критичного реалізму та романтизму в цілому і біографій класиків зокрема.

Завдання курсу:

- поглибити знання студентів про основні етапи розвитку української літератури, ознайомити з найважливішими фактами літературного процесу означеного періоду;
- розкрити суспільно-історичні умови розвитку літератури на західноукраїнських землях;
- з'ясувати роль «Руської трійці» у національно-духовному відродженні;
- поглибити знання студентів про життєвий і творчий шлях чільних представників означеного періоду;
- розкрити культурні й політичні чинники, що спонукали митців до написання творів різних періодів;
- засобами художнього слова сприяти формуванню у студентів високих гуманістичних ідеалів, національної самосвідомості, розвивати творче мислення.

Передумови для вивчення дисципліни: обізнаність із нормами й канонами сучасного літературознавчого дискурсу та вміння представити свої наукові здобутки, що є одним із найважливіших і найвагоміших аспектів підготовки фахівця з університетською освітою. Курсу «Історія української літератури» властиві зв'язки з теоретичними та спеціальними теоретичними курсами загального фундаментального та професійного циклу – «Теоретичні проблеми літературознавства», «Мовознавство», «Історія світової літератури», «Філософія», «Історія».

– Робоча програма навчальної дисципліни складається з 5-ох кредитів.

Результати навчання:

- розуміння місця літературознавства у системі сучасної гуманітарної освіти, знання основ літературознавства для аналізу літературних явищ і процесів в українській та зарубіжній літературі;
- вміння використовувати професійно профільовані знання для аналізу і інтерпретації художнього, наукового тексту;
- здатність до пошуку, оцінювання, інтерпретації та синтезу наукової інформації, отриманої з різних джерел: спеціалізованої літератури, ЗМІ, перспективного педагогічного досвіду тощо;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **компетентностями:**

I. Загальнопредметні:

1. Здатність до навчання.
2. Здатність працювати самостійно, готовність удосконалювати й розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень.
3. Здатність до аналізу і синтезу.
4. Цінування та повага різноманітності й мультикультурності.
5. Здатність застосування на практиці.

II. Фахові:

1. Знання термінологічного апарату навчальної дисципліни.
2. Знання основних етапів розвитку української літератури, стилевих тенденцій літературної доби.

3. Володіння навичками аналізу літературних творів у єдності змісту та форми.
4. Уміння розкривати характерні особливості індивідуального стилю митця.
5. Знання закономірностей пошуків засобів художньої виразності, естетичних орієнтирів доби.
6. Уміння встановлювати співвідношення загальних явищ літературного процесу зі специфікою окремих видів та жанрів.
7. Здатність виявляти риси взаємовпливу в українському та світовому літературно-мистецькому процесі.
8. Уміння критично оцінювати набутий досвід із позицій сучасних досягнень методичної науки.
9. Здатність удосконалювати уявлення про оригінальну художню творчість та протилежні їй вияви, встановлювати характерні ознаки запозичення, наслідування і моделі власного шляху письменників.
10. Уміння застосовувати набуті під час вивчення навчальної дисципліни знання, вміння і навички у практиці шкільного викладання літератури.
11. Уміння аналізувати художні твори української літератури з погляду їх естетичної вартості, суспільного значення.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Український романтизм 20-40-х років XIX століття.

Тема 1. Етапи розвитку романтизму в Україні та його стильові течії. Соціально-історичні передумови виникнення романтизму. Романтична поезія, її найпоширеніші жанри й мотиви (Л.Боровиковський, А. Метлинський, Є. Гребінка, В. Забіла, М. Петренко). Пісенна лірика поетів-романтиків (С.Писаревського, О.Шпигоцького, О.Афанасьєва-Чужбинського, О.Корсуна). **Тема 2.** М. Костомаров – історик, поет, драматург, прозаїк, фольклорист, літературний критик. Загальний огляд історичної драматургії та прози М.Костомарова.

Кредит 2. Галицьке літературне відродження.

Тема 1. Культурно-мистецьке відродження на західноукраїнських землях. Діяльність «Руської трійці». Основні ідеали альманаху «Русалка Дністровая» та естетична концепція гуртка «Руська трійця». Три тематичні цикли в поезії М. Шашкевича: громадянська, історична, інтимна. Трактатування проблеми вождя і народу в баладі І.Вагилевича «Мадей» та нещасливого кохання в романтичній баладі-казці «Жулин і Калина». Притчево-алегоричні вірші Я. Головацького; розкриття патріотичних почуттів ліричного героя у поезії.

Кредит 3. Українські школи в польській та російських літературах.

Тема 1. Історія і культура України крізь призму імперських дискурсів (російського та польського). Українська школа в російській літературі (Василь Наріжний, Василь Капніст, Орест Сомов, Олексій Петровський).

Українські теми в польській літературі (Антоній Мальчевський, Богдан Залеський, Северин Гощинський, Юліуш Словацький, Міхал Грабовський та Міхал Чайковський). Два світи М.Гоголя. Проблема Гоголя в українському літературознавстві. Романтичний характер, яскравий національний колорит збірки “Вечера на хуторі близ Диканьки”. Змалювання героїчної історії України та її національних характерів у повісті “Тарас Бульба”. Проза М.Гоголя як фактор формування нової української літератури. Характер оповіді (нарації) та тип оповідача (наратора) у творах Гоголя, його вплив на розвиток української прози.

Кредит 4. Шевченківський період в новій українській літературі.

Тема 1. Перший період творчості (1837-1843). Т. Шевченко як поет-романтик. Основні мотиви ранньої творчості: роль поета в житті народу, пошуки іманентної сутності таланту; рання історична міфологізація як вираження національної туги за героїчним минулим; трагічна доля жінки-покритки, романтичні балади фольклорного походження. Творчість

Т.Шевченка періоду «трьох літ» (1843-1845). Київські романтики та Кирило-Мефодіївське братство. Історія створення збірки «Три літа». Сатиричні поеми «Сон», «Кавказ», «Послання...» та ін. і сучасна поетові суспільно-політична дійсність.

Тема 2. Третій та четвертий періоди творчості поета. «Невольнича муза» Т.Шевченка (1847-1857): розмаїття змісту і форми лірики циклу «В казематі», поглиблений психологізм поезій. Творчість останніх років життя (1857-1861). Творча постать Т.Шевченка у загальноєвропейському контексті. Багатогранність творчої діяльності митця.

Кредит 5. Прозайки «Основи».

Тема 1. Багатогранна творча діяльність П. Куліша. Пантелеймон Куліш: біографічна канва й науково-публіцистична діяльність. Жіноча проза (Марко Вовчок, Ганна Барвінок).

Тема 2. О.Стороженко як письменник «національно-історичної школи». Романтичні й реалістичні тенденції в творчості Юрія Федьковича.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					с.р.
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	і н д		
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Український романтизм 20-40-х рр. XIX ст.						
Тема 1. Етапи розвитку романтизму в Україні та його стильові течії.	20	2	8			10
Тема 2. М. Костомаров – історик, поет, драматург.	10	2	2			6
	30	4	10			16
Кредит 2. Галицьке літературне відродження						
Тема 1. Культурно-мистецьке відродження на західноукраїнських землях	30	2	2			26
	30	2	2			26
Кредит 3. Українські школи в польській та російській літературах						
Тема 1. Історія і культура України крізь призму імперських дискурсів (російського та польського).	30	2	2			26
	30	2	2			26
Кредит 4. Шевченківський період в новій українській літературі						
Тема 1. Перший і другий періоди творчості Т. Шевченко.	14	2	4			8
Тема 2. Третій і четвертий періоди творчості Т. Шевченка.	16	2	6			8
	30	4	10			16
Кредит 5. Прозайки «Основи»						
Тема 1. Багатогранна творча діяльність П. Куліша. Жіноча проза.	14	2	6			6
Тема 2. О. Стороженко як письменник національно-історичної школи. Романтичні й реалістичні тенденції в творчості Юрія Федьковича.	16	2	4			10
	30	4	10			16
<i>Усього годин</i>	150	16	34			100

5. Теми практичних занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Український романтизм 20-40-х рр. XIX ст.		
1.	Розвиток української романтичної балади в контексті європейського романтизму.	2 год.
2.	Українська романтична поезія 1820-1840-х років.	2 год.
3.	Пісенна лірика поетів-романтиків.	2 год.
4.	Багатоплановість осмислення історичного минулого у творчості М. Костомарова.	2 год.
5.	Поезія і проза Є. Гребінки.	2 год.
Кредит 2. Галицьке літературне відродження		
6.	Нова література на Західній Україні. Творчість «Руської трійці»	2 год.
Кредит 3. Українські школи в польській та російській літературах		
7.	Українські повісті М. Гоголя	2 год.
Кредит 4. Шевченківський період в новій українській літературі		
8.	Т. Шевченко як поет-романтик.	2 год.
9.	Сучасне прочитання збірки «Три літа»	2 год.
10.	Лірика Шевченка періоду заслання як «контекст долі поета».	2 год.
11.	Творчість останніх років життя Т. Шевченка.	2 год.
12.	Російськомовні повісті митця. Т. Шевченко – художник.	2 год.
Кредит 5. Прозаїки «Основи»		
13.	«Чорна рада» П. Куліша: нове прочитання.	2 год.
14.	Поетичні збірки П. Куліша.	2 год.
15.	«Народні оповідання» Марка Вовчка та жанрово-стильові особливості повісті	2 год.
16.	Романтичні тенденції в літературних пошуках О. Стороженка.	2 год.
17.	Лірика і проза Юрія Федьковича.	2 год.
Разом		34 год.

6. Самостійна робота (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Український романтизм 20-4-х рр. XIX ст.		
1.	Скласти порівняльну таблицю «Поетичні обробки мандрівного сюжету», скориставшись текстами балад «Ленора» Г.-А. Бюргера, «Світлана» В. Жуковського, «Маруся» Л. Боровиковського, «Наталя» М. Костомарова. Зробити порівняльний аналіз балад «Ледащо» Л.Боровиковського та «Підземна церква» А.Метлинського за наступною схемою: тема – ідея – пафос – громадянська позиція поета. Законспектувати статтю: Медведєва О. Романтична балада в російській, українській та польській літературах / О. Медведєва // Українська література в загальноосвітній школі. 2007. № 2. С. 37–42.	4 год.
2.	Законспектувати працю: Чижевський Д. Значення Харківського університету в українському духовному житті // Чижевський Д. Філософські твори: У 4 т. / Під заг. ред. Василя С. Лісового. – К.: Смолоскип, 2005. – Т.2: Між інтелектом і культурою: дослідження з історії української філософії. – С. 126-129. Вивчити напам'ять поезії М.Петренка “Небо” та В.Забіли “Гуде	4 год.

	вітер вельми в полі”.	
3.	Опрацювати життєвий і творчий шлях поетів-романтиків: С.Писаревського, О.Шпигоцького, О.Афанасьєва-Чужбинського, О.Корсуна (скласти план-конспект).	4 год.
4.	Вивчити напам’ять одну поезію Є.Гребінки “Українська мелодія” або “Човен”.	2 год.
5.	Ідейно-художній аналіз повісті М.Костомарова “Сорок лет”.	2 год.
Кредит 2. Галицьке літературне відродження		
6.	Виписати визначення літературознавчих термінів: <i>альманах, цикл, наслідування</i> . Законспектувати статтю І.Франка “М.Шашкевич і галицько-руська література” // Франко І.Я. Збір. тв.: У 50 т. Т.29. К., 1980. С.249-257. Підготувати повідомлення на одну із тем: <ul style="list-style-type: none"> • “Алегоричний образ “путі на полонину” в однойменній поемі М.Устияновича”, • “Своєрідна концепція історичного минулого в романтичній поемі А.Могильницького “Скит Манявський”, • “Княжа доба як позитивний контраст до сучасності (на матеріалі історичних поезій М.Устияновича)”, • “Кохання й соціальна нерівність у повісті М.Устияновича “Мість верховинця””. 	26 год.
Кредит 3. Українські школи в польській та російській літературах		
7.	Виписати та вивчити визначення літературознавчих термінів: <i>поетика, жанр, оповідь, наратор, образ, національний характер, традиція</i> . Зіставити оцінки творчості Гоголя, подані І.Франком, С.Єфремовим, Є.Маланюком, Ю.Барабашем та самого Гоголя про свою творчу особистість і її приналежність до російської та української культур (Лист до Олександри Смирнової 1844 року). Підготувати повідомлення на одну із тем: <ul style="list-style-type: none"> • “Роль народної демонології в художньому світі українських повістей М.Гоголя”, • “Особливості романтичної фантастики у творах Гоголя”, • “Поетичний образ української природи у творах Гоголя”. 	26 год.
Кредит 4. Шевченківський період в новій українській літературі		
8.	Написати твір-роздум на одну із тем: “Сучасна оцінка минулого в поемі Т.Шевченка “Гайдаки” або “Образ Яреми як романтичного героя”.	3 год.
9.	Виписати визначення літературознавчих термінів: <i>фантастика, містерія, історіософія, послання, афоризм, інвектива</i> . Повторити (вивчити напам’ять) уривок з поеми Т.Шевченка “Сон” (У всякого своя доля..... А не кров людськую!).	3 год.
10.	Виписати і вивчити значення літературознавчих понять: <i>медитація, елегія, метафора, гіпербола, антитеза</i> . Законспектувати статтю: І. Франка “Темне царство” // Франко І.Я. Збір. тв.: у 50-ти томах. Т.26. К., 1980. С.131-152. Повторити (вивчити напам’ять) поезію “Мені однаково”.	3 год.
11.	Вивчити напам’ять вірш “Доля”. Підготувати повідомлення “Доля жінки в образотворчій та	3 год.

	літературній спадщині Т.Шевченка”.	
12.	Підготувати повідомлення за творчістю різних письменників “Образ Т.Шевченка в українській літературі ХХ ст.”, “Лауреати Шевченківської премії різних рр.” та “Шевченко і Біблія”. Законспектувати статтю: Скуратівський В. Шевченко в контексті світової літератури // Дивослово. 2003. №6. С. 68 -72.	4 год.
Кредит 5. Прозаїки «Основи»		
13.	Законспектувати розділ монографії В.Сулими Біблія в інтерпретації Пантелеймона Куліша / Віра Сулима Біблія і українська література. К., 1999. С.224-232.	2 год.
14.	Законспектувати статтю І.Франка «Хуторна поезія П.О.Куліша» / Франко І.Я. Зібрання творів: У 50 тт. Т. 26. К., 1980. С. 161-180.	2 год.
15.	Законспектувати статтю П. Куліша Взгляд на малороссийскую словесность по случаю выхода в свет книги “Народні оповідання” Марка Вовчка // Куліш П. Твори: У 2-х т. Т.2. К.,1989. С.477-484.	2 год.
16.	Скласти конспект за опорним планом: 1. О.Стороженко у літературному контексті 40-60-х рр. Біографія письменника та його творчість в оцінках українських літераторів. 2. Тематика, жанри малої прози письменника та її романтичний характер (див.: список творів для обов’язкового прочитання). Законспектувати статтю П.Хропка Яскравий представник романтичної прози // Дивослово. 1995. № 8. Підготувати повідомлення: «Українське козацтво у творчості Олекси Стороженка», «Народна демонологія у творах Олекси Стороженка».	5 год.
17.	Законспектувати: • Франко І. «Осип-Юрій Федькович», «Молодий вік Осипа Федьковича», «Осип Гординський Федькович» / Іван Франко твори: У 50-ти т. Т. 27. С. 37-40; 149-165; 177-180 (конспект статей); • Ковалець Л. Юрій Федькович як інтерпретатор світової поетичної драматургії: грані важливого й непізнаного // Дивослово. 2010. № 4. С. 60-64. Виконати ідейно-художній аналіз поезій Юрія Федьковича (3 на вибір студента), зазначених у переліку (Список художніх текстів) за схемою (вказана у папці для практичних занять).	5 год.
	Разом	100 год.

7. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Підготувати мультимедіапрезентацію на одну із запропонованих тем

Теми для мультимедіапрезентації

1. Особистість як представник народу в баладах Л. Боровиковського.
2. Тематичні групи балад Л.Боровиковського.
3. Образно-символічна своєрідність байкарських творів Є. Гребінки.
4. Євген Гребінка як поет-романтик.
5. Образ-характер у оповіданнях та повістях Є. Гребінки.
6. Історична зумовленість характерів у повістях М. Костомарова.
7. Тема злочину та покарання в повісті М.Костомарова “Сорок лет”.
8. Історична тема в драматургії М.Костомарова.
9. Специфіка особистості у поезії О. Корсуна.

10. Провідні мотиви лірики О.Бодянського.
11. Традиції української народної пісенності у поетичній творчості О.Шпигоцького.
12. Алгоритичний образ “путі на полонину” в однойменній поемі М.Устияновича.
13. Своєрідна концепція історичного минулого в романтичній поемі А.Могильницького “Скит Манявський”.
14. Княжа доба як позитивний контраст до сучасності (на матеріалі історичних поезій М.Устияновича).
15. Кохання й соціальна нерівність у повісті М.Устияновича “Месьть верховинця”.
16. Доля жінки в образотворчій та літературній спадщині Т.Шевченка.
17. Біблійні мотиви в ліриці Т.Шевченка.
18. Деструктивні чинники історичного життя України в поемі-містерії Т.Шевченка “Великий льох”.
19. Міфологічні та біблійні образи в образотворчій спадщині Т.Шевченка.
20. Малярська спадщина Т.Шевченка за періодами.

8. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								МКР 2	Накоп. бали/Сума
Кредит 1		Кредит 2/3		Кредит 4		Кредит 5			
T1 50	T2 50	T3 50	T4 50	T5 50	T6 50	T7 50	T8 50	50/ 100	500/100

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Оцінка «відмінно» виставляється тоді, коли відповідь вважається повною, тобто в ній містяться визначення всіх понять, про які йдеться в питанні, проаналізовано об'єкт, охарактеризовано його семантичні та структурні ознаки. Студент вільно володіє фактичним матеріалом та навичками текстуального аналізу літературного твору; наводить переконливі аргументи на підтвердження власних суджень; виявляє особливі творчі здібності й здатність до оригінальних рішень, до перенесення набутих знань та вмій на нестандартні ситуації; ґрунтовно і повно дає відповіді на всі запропоновані питання.

Оцінка «добре» ставиться тоді, коли студент демонструє належні знання, самостійний підхід до інтерпретації літературно-мистецьких текстів; чітко й лаконічно висловлює думки, але припускається певних неточностей у відповідях, не наводить приклади; виконує переважну більшість поставлених завдань (не менш як дві третини).

Оцінку «задовільно» отримує студент, котрий володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно; має бідну теоретико-літературну базу, використовує окремі приклади на підтвердження висловленого судження; у розкритті питань немає логічної послідовності.

Оцінка «незадовільно» ставиться тоді, коли студент не володіє теоретичними знаннями і практичними вміннями аналізу історико-літературних явищ, не може виконати жодного з поставлених питань.

При оцінюванні контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

- а) оцінка «відмінно» ставиться за правильне виконання всіх завдань;
- б) оцінка «добре» ставиться за виконання 75 % усіх завдань;
- в) оцінка «задовільно» ставиться, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;
- г) оцінка «незадовільно» ставиться, якщо завдань виконано менше від 50 %.

Ці оцінки трансформуються в рейтингові бали у такий спосіб:

- “5” – 45-50 балів;
- “4” – 38-44 бали;
- “3” – 25-37 балів;
- “2” – 1-24 балів

9. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни «Історія української літератури» здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Об'єктом оцінювання знань студентів є програмовий матеріал дисципліни, засвоєння якого перевіряється під час контролю.

Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних та індивідуальних робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

10. Методи навчання

Усний виклад матеріалу (лекція, бесіда, наукова розповідь). Проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, порівняльний аналіз, виразне читання текстів; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

11. Методичне забезпечення

1. Родіонова І.Г., Романюк Л.М. Художній дискурс в українській літературі : від Котляревського до Шевченка: навчально-методичний посібник. Миколаїв: Іліон, 2017. 212 с.
2. Родіонова І.Г. Історія української літератури: Навчально-методичний комплекс, 2018.

12. Рекомендована література

Базова

Підручники й методичні посібники

8. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. К., 2003. 632 с.
9. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX ст.). Тернопіль, 1999. 223 с.
10. Зеров М. Українське письменство XIX ст. / Зеров М. Твори: У 2 т. Т. 2. К., 1990. 598 с.
11. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини XIX століття: Підручник / За ред. О.А.Галича. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 392 с.
12. Історія української літератури XIX ст.: У 2 кн. Кн. 1: Підручник / За ред. акад. М.Г.Жулинського. К.: Либідь, 2005. 656 с.
13. Історія української літератури XIX ст.: У 3 кн. Кн.2. Поезія / За ред. М.Бондар. К., 1996. 429 с.
14. Історія української літератури XIX ст.: У 3-х кн. Кн. 1: Навч. посібник / За ред. М.Т.Яценка. К.: Либідь, 1995. 368 с.
15. Історія української літератури (Перші 10-річчя XIX століття): Підручник / П.П.Хропко, О.Д.Гнідан, П.І.Орлик та ін. К., 1992. 512 с.
16. Українська література в системі літератур Європи і Америки (XIX – XX ст.). К., 1997. 264 с.
17. Українська література у портретах і довідках. Давня література – література XIX ст. / Ред. кол. С.П.Денисюк та ін. К.: Либідь, 2000. 358 с.

Допоміжна

1. Агеєва В. Жіночий простір. Феміністичний дискурс українського модернізму. К.: Факт, 2003. С.17-44.
2. Агеєва В. Чоловічій псевдонім і жіноча незалежність // Три долі: Марко Вовчок в українській, російській та французькій літературі. К.: Факт, 2002. С.103-113.
3. Барабаш Ю. Тарас Шевченко: імператив України. К., 2004.
4. Багрій Р. Подорож сера Вальтера Скотта в Україну. К., 1993.
5. Бойко Ю. Творчість Тараса Шевченка на тлі західноєвропейської літератури. Вибрані праці К., 1992.
6. Бондар М. Діалог з історичним часом: формування нової української літератури // Київська старовина. 1999. №5.
7. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. К., 2003. 632 с.
8. Грабович Г. Шевченко, якого не знаємо. К.: Критика, 2000. 319 с.
9. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX ст.). Тернопіль, 1999. 223 с.
10. Гуляк Б. Становлення українського історичного роману. К., 1997.
11. Денисюк І. Розвиток малої української прози кін. XIX – поч. XX ст. К., 1999.
12. Єременко О. Українська балада XIX ст.: Історія жанру. Суми, 2004.
13. Єфремов С. Історія українського письменства. К., 1995.
14. Жулинський М. Слово і доля: Навчальний посібник. К., 2002. 640 с.
15. Забужко О. Шевченків міф України: Спроба філософського аналізу. К., 1997. 143 с.
16. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. К., 1993.
17. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: У 2 т. Т. 2. К., 1990. 598 с.
18. Камінчук О. Поетика української романтичної лірики: Проблеми просторової організації поетичного тексту. К., 1998.
19. Кебузинська К. Українська Жанна Д'Арк. Адаптація "Марусі" П.-Ж.Етцелем /Гендерна перспектива. К.: Факт, 2004. С.107-124.
20. Коцюбинська М. Етюди про поетику Шевченка. К., 1990.
21. Клочек Г. Поезія Т.Шевченка: сучасна інтерпретація. К., 1998.
22. Лімборський І. Оссіанізм в українській літературі // Всесвіт. 1999. №5-6. С. 141-146.
23. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І.Ковалів]. Т. 2. К.: Академія, 2007. 624 с.

24. Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. К.: Академія, 1997. 752 с.
25. Маланюк Є. Книга спостережень. К., 1995. С. 11-34.
26. Мороз З. Від шкільної драми до комедії: Дослідження. П'єси. К., 2004. 302 с.
27. Наливайко Д. Типологія українського романтизму на європейському тлі / Українська література в системі літератур Європи і Америки (19-20 ст.). К., 1997.
28. Нахлік Є. Пантелеймон Куліш і "Руська трійця": До проблеми ідеологічних шукань серед української інтелігенції ХІХ століття. Львів, 1994.
29. Нахлік Є Українська романтична проза 20-60-х років ХІХ ст. К., 1988.
30. Огієнко І. Тарас Шевченко. К., 2002.
31. Пахаренко В. Незбагнений апостол. Черкаси, 1999.
32. Попович М. Нарис історії української культури України. К., 2001. 727 с.
33. Плющ Л. Екзод Тараса Шевченка: Навколо "Москалевої криниці": Дванадцять статтів / Передм. Ю.Шевельова. К., 2001. 384 с.
34. Романтизм: між Україною та Польщею. К., 2003.
35. Сарбей В. Україна крізь віки: У 15-ти т. Національне відродження України. К., 1999. Т.9. 335 с.
36. Сверстюк Є. На святі надій: Вибране. К., 1999. 784 с.
37. Стронецький О. Гоголь. Дослідження стилю, філософії, методів та розвитку персонажів. К., 1994.
38. Смілянська В. "Святим огненным словом..." Тарас Шевченко. Поетика. К.: Наукова думка, 1990.
39. Соловей Е. Українська філософська лірика. К., 1989.
40. Українська література в системі літератур Європи і Америки (ХІХ – ХХ ст.). К., 1997. 264 с.
41. Українська література у портретах і довідках. Давня література – література ХІХ ст. / Ред. кол. С.П.Денисюк та ін. К.: Либідь, 2000. 358 с.
42. Українські поети-романтики: Поетичні твори / упор. М.Л.Гончарук, вступ ст. М.Т.Яценка. К., 1987.
43. Чижевський Д. Історія української літератури: від початків до доби реалізму. К., 2002.
44. Хропко П. О.Стороженко і його літературна спадщина / Стороженко О. Марко Проклятий. Повість. Оповідання. К., 1989. С.5-20.
45. Чижевський Д. Історія української літератури. К.: Академія, 2002. 567 с.
46. Яценко М. Гердеризм і українська літературно-теоретична думка доби романтизму // Українська література в системі літератур Європи і Америки (ХІХ–ХХ). К., 1997.
47. Яценко М. Українська романтична поезія 20-60-х років ХІХ ст. // Українські поети-романтики. Поетичні твори. К., 1987.

13. Інформаційні ресурси

Електронні ресурси

1. URL: <http://chtyvo.org.ua> / – електронна бібліотека «Чтиво» – книгозбірня україномовної літератури.
2. URL: <http://lib.aldebaran.ru> – електронна бібліотека.
3. URL: <http://www.exlibris.org.ua> – сайт української електронної бібліотеки «EXLIBRIS»
4. URL: <http://www.gak.com.ua> – сайт «Гоголівської академія», де міститься бібліотека української літератури.
5. URL: <http://www.ilnan.gov.ua> – сайт Інституту літератури імені Т.Шевченка НАН України
6. URL: <http://www.lib.ru/SU/UKRAINA> – електронна бібліотека української класики та сучасної української літератури.
7. URL: <http://www.mosbul.ru> – електронна бібліотека української літератури.

8. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського, де розміщений електронний фонд літературознавчих матеріалів.
9. URL: <http://www.poetryclub.com.ua> – сайт «Клубу поезії», який містить бібліотеку класиків поезії всіх країн.
10. URL: <http://www.poetuka.uazone.net>
11. URL: <http://www.ukrcenter.com> – сайт «Українського центру», де розміщена велика бібліотека української літератури.
12. URL: <http://www.vesna.org.ua> – електронна бібліотека «Весна».

Інформаційні ресурси

1. Історія української літератури XIX ст.: У 2 кн. Кн. 1: Підручник / За ред. акад. М.Г.Жулинського. К.: Либідь, 2005. 656 с. Кількість: 20.
2. Історія української літератури XIX ст.: У 3-х кн. Кн. 1: Навч. посібник / За ред. М.Т.Яценка. К.: Либідь, 1995. 368 с. Кількість: 20.
3. Історія української літератури (Перші 10-річчя XIX століття): Підручник / П.П.Хропко, О.Д.Гнідан, П.І.Орлик. та ін. К., 1992. 512 с. Кількість: 20.